

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۶۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

یکشنبه ۱۹ اسفند ۱۴۰۳ • ۸ رمضان ۱۴۴۶ • ۹ مارس ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۶۹ • ۱۲ صفحه • اذان ظهرتهران ۱۲:۱۵ • اذان مغرب ۱۸:۲۵ • اذان صبح فردا ۴:۵۹ • طلوع آفتاب ۶:۲۲

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

صنف‌خوانی

رئیس هیئت‌مدیره انجمن روزنامه‌نگاران

درباره مراسم روزنامه‌نگاران توضیحاتی داد

به گزارش «شرق»، مراسم افطاری و اختتامیه سومین دوره روز گذشته، خبرگزاری میسران در خبری از برگزار شد و روز گذشته، خبرگزاری میسران در خبری از برخورد قضائی با عوامل و هنجارشکنان حاضر در این مراسم خبر داد. طبق گزارش این خبرگزاری، در این مراسم برخی از مهمانان زن، بدون رعایت موازین شرعی و قانونی در آن حضور پیدا کرده بودند. این خبرگزاری اعلام کرد در پی این اقدام هنجارشکنانه و خلاف عفت عمومی، با تمامی عوامل برگزاری برنامه و کسانی که بدون رعایت حجاب در مراسم حضور داشتند برخورد قضائی انجام شد. براساس این گزارش، برای این افراد پرونده قضائی تشکیل شده است.

واکش رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی: پس از این خبر، اکبر منجبی، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران، پاسخی منتشر کرد. او در این متن نوشت: پنجشنبه ۱۶ اسفندماه، طبق روال هرساله مراسم افطاری انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران برگزار شد. این مراسم مذهبی که برخاسته از باور عمومی جامعه است، به یاد دو روزنامه‌نگار تازه‌درگذشته آرزوی سلامتی برای همکاران‌مان که در بستری بیماری هستند، برگزار شد. تمام سخنرانان مراسم از جمله آقایان علی ربیعی، دستیار اجتماعی رئیس جمهوری و ماشاءالله شمس‌الواعظین که از بزرگان این حرفه هستند، درباره دو همکار تازه‌درگذشته ما، آقایان سیدابراهیم نبوی و داود احمدی‌مونس، سخن گفتند. در انتهای مراسم، جایزه روزنامه‌نگاری انجمن که هرساله برگزار می‌شود، به برگزیدگان اعطا شد. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران و از جمله بنده به عنوان رئیس هیئت‌مدیره، بر قوانین کشور پایبند بوده و هستیم. عمده تلاش ما همیشه این بوده که در چارچوب‌های قانونی فعالیت کنیم و از این مدار خارج نشویم. متأسفانه از انتهای بخش مراسم افطاری، فیلمی منتشر شده است که برخی افراد در فضای مجازی آن را مستمسک حمله به انجمن و برگزارکنندگان قرار داده‌اند در حالی که باید یادآوری و تاکید شود که برگزارکنندگان، شامل اعضای هیئت‌مدیره و داوران شرکت‌کننده و دیگر عوامل اجرایی به طور عادی و قوانین و مقررات جاری را رعایت کرده‌اند. اطمینان و انتظار داریم که مدیریت محترم دستگاه قضائی نیز با توجه به شرایط عمومی جامعه اجازه نخواهد داد که سوءتعبیر از این داند که در تلطیف فضای عمومی کشور و جلوگیری از تقابلهای مخرب کم کند. علی‌ا این حال ضمن ابراز تأسف اگر ضروری از طرف بنده در وضعیت پیش آمده باشد عذرخواهی می‌کنم.

پیشنهادخوانی

مجله «زنده‌رود» ۳۰ساله شد

آیین نکوداشت فصلنامه فرهنگ، ادب و تاریخ زنده‌رود به مناسبت ۳۰سالگی انتشار آن، همراه با رونمایی از شماره ۷۹ فصلنامه، ۲۳ اسفند ساعت ۱۸ شهر کتاب بهار اصفهان برگزار می‌شود. مجله زنده‌رود این سال‌ها به سردبیری حسام‌الدین نبوی نژاد منتشر شده است. در این مراسم علی خدایی، محمدحسین خسروپناه، محمدعلی موسوی، حسام‌الدین نبوی نژاد و ریحانه واعظ سخرانی می‌کنند و مستندی از حامد قصری درباره مجله «زنده‌رود» پخش می‌شود. فصلنامه زنده‌رود با مشی فرهنگی، ادبی، تاریخی در پاییز ۱۳۷۱ منتشر شد و پس از ۱۷ شماره، توقیفی پنج‌ساله داشت اما از آن زمان تاکنون ادامه داشته است. این نشریه زیر نظر شورای نویسندگان اداره می‌شود و در هر شماره بخش ویژه‌ای دارد. این نشریه سراسری در اصفهان تهیه و در سراسر ایران توزیع می‌شود. در سال ۸۶ نیز جشن ۱۰سالگی این فصلنامه برگزار شد. نام‌های زیاد و بزرگی همراه این فصلنامه بودند از اعضای اولیه آن می‌توان از ابوالحسن نجفی، جلیل دوستخواه، محمد کلیاسی، احمد گلشیری، هوشنگ گلشیری، مجید نفیسی، حسام‌الدین نبوی‌نژاد، جواد فرخ‌فال، ضیاء‌ موحد، احمد میرعلایی، یونس تراکمه، شیریوانی، احمد اخوت، کیوان قدرخواه، برهان‌الدین حسینی، علی خدایی و مهندس افراسیابی نام برد. حتی به گفته مرحوم محمد حوققی «زنده‌رود» را می‌توان ادامه جنگ اصفهان دانست.

هفته گذشته خبری منتشر شد مبنی بر اینکه چین منبع انرژی نامحدودی کشف کرده که می‌تواند ۶۰ هزار سال این کشور را تأمین کند. معدن بایان اوبو، واقع در مغولستان داخلی، ممکن است دارای ذخایر عظیمی از توریم باشد که به گفته محققان می‌تواند نیاز انرژی خانگی چین را برای مدت نامحدودی تأمین کند. در اینجا مروری می‌کنیم بر امکان یافتن و سرمایه‌گذاری بر کانی‌های کمیاب در کشورمان. زاگرس، البرز، سندج، سیرجان و ایران مرکزی برای پیمایش لرزه‌ای و رسوب مواد معدنی کمیاب محدوده‌هایی با پتانسیل بالا محسوب می‌شوند. این مناطق فعالیت زمین‌ساختی، جریان سیال و شرایط زمین‌شناختی مطلوب برای کانی‌سازی هیدروترمال دارند.

کانی‌سازی هیدروترمال در مناطق گسل لرزه‌زا یک فرآیند پیوسته که در تعامل فعالیت‌های زمین‌ساختی، جریان سیال و واکنش‌های شیمیایی رخ می‌دهد و نقش مهمی در شکل‌گیری منابع معدنی ارزشمند ایفا می‌کند و فرایندهای پیچیده پوسته زمین را نشان می‌دهد. در این فرآیند رسوبات معدنی به دلیل برهم‌کنش سیالات داغ با سنگ‌ها در صفحه گسله شکل می‌گیرد. این فرآیند ارتباط نزدیکی با فعالیت زمین‌ساختی دارد، زیرا مناطق گسلی مسیرهایی را برای سیالات گرمایی به گردش درمی‌آورند. مناطق گسله فعال اغلب با شکستگی‌ها و مسیرهای نفوذپذیری همراه است که به آب (اغلب آب‌های زیرزمینی) اجازه می‌دهد تا در ژرفای پوسته گردش کنند.

این سیالات با گرادیان‌های زمین‌گرمایی توده ماکمایی مجاور گرم می‌شوند و به سیالات گرمایی تبدیل می‌شوند. هنگامی که سیالات گرمایی در پهنه گسل جابه‌جا شوند، مواد معدنی در سنگ‌های اطراف حل می‌شوند. این مایعات اغلب سرشار از فلزاتی مانند طلا، نقره، مس و روی هستند. شرایط فشار و دمای بالا در ناحیه گسلی باعث افزایش حلالیت این کانی‌ها می‌شود. هنگامی که سیالات گرمایی با تغییرات فشار، دما یا شرایط شیمیایی مواجه می‌شوند (مثلا مخلوط شدن با سیالات خنک‌تر یا واکنش با انواع سنگ‌های مختلف)، کانی‌های محلول رسوب می‌کنند. این فرآیند به تشکیل رگه‌ها یا رسوبات معدنی در محدوده گسل منجر می‌شود.

فعالیت لرزه‌ای می‌تواند شکستگی‌های جدید ایجاد کند یا شکستگی‌های موجود را دوباره باز کند و مسیرهای اضافی برای حرکت سیال فراهم کند. زلزله همچنین می‌تواند موجب تغییرات فشار ناگهانی و رسوب سریع مواد معدنی شود. تکرار رویدادهای لرزه‌ای در طول زمان می‌تواند منجر به تجمع ذخایر معدنی درخورتوجهی شود. کوارتز اغلب به دلیل حلالیت زیاد در سیالات گرمایی، رگه‌ها را تشکیل می‌دهد. سولفیدها مانند پیریت، کالکوپیریت و گالن که در ذخایر غنی از فلز رایج هستند، اکسیدها مانند مگناتیت و مگنتیت، کربنات‌ها؛ مانند کلسیت و دولومیت،

قلعه ساسانی ایزدخواست شهرستان آباده که از آن به‌عنوان نخستین بنای طبقاتی خشت و گلی دنیا نام می‌برند و قدمت آن ۱۷۰۰ سال پیش می‌رسد، به‌دلیل نفوذ رطوبت از چند قسمت دچار شکاف‌های عمیقی شده است. به گفته کارشناسان و محققان میراث فرهنگی، این بنا به علت نبود نظارت و نگهداری اصولی با صدمات جدی از جمله شکاف‌های عمیق و تخریب کامل بعضی از قسمت‌های دست و پنجه نرم می‌کند. عکس: علی آذر، باشگاه خبرنگاران جوان

پمپاژ لرزه‌ای: راهی برای پیش‌بینی زمین‌لرزه‌ها

مهدی زارع

فلزات گرانبهای طلا و نقره همگی از مواردی هستند که با پمپاژ لرزه‌ای می‌توانند در محیط گسله به صورت کانی‌سازی هیدروترمال در مناطق گسلی نهشته شوند. گسل سان آندریاس در کالیفرنای آمریکا و گسل آلپ نیوزیلند پهنه‌های گسلی هستند که به دلیل فعالیت هیدروترمال، میزبان کانی‌سازی طلای درخور توجهی هستند.

از سوی دیگر کانی‌سازی هیدروترمال «قبل از وقوع زمین‌لرزه» در پهنه‌های گسلی نزدیک به گسیختگی نیز رخ می‌دهند. از این نظر این نوع کانی‌سازی برای پیش‌بینی زلزله نیز مهم است. این پدیده با ایجاد تنش و کرنش در ناحیه گسلی مرتبط است که می‌تواند بر جریان سیال و فرایندهای شیمیایی در سنگ‌های اطراف اثر بگذارد. با ایجاد تنش زمین‌ساختی در یک ناحیه گسلی تشکیل شکستگی‌های کوچک مقیاس (ریزشکستگی) در سنگ‌ها شروع می‌شود. این ریزشکستگی‌ها مسیرهای جدیدی در برای نفوذ و گردش سیالات گرمایی ایجاد می‌کنند. ایجاد تنش همچنین منجر به افزایش فشار سیال در ناحیه گسله می‌شود، زیرا سیالات به دام افتاده و فشرده می‌شوند. این فشار بالا سیالات را به داخل سنگ‌های اطراف پمپ می‌کند و انحلال و انتقال مواد معدنی را افزایش می‌دهد. هنگامی که سیالات از ناحیه گسله مهاجرت می‌کنند، با سنگ‌های اطراف برهم‌کنش می‌کنند، مواد معدنی را حل می‌کنند و از نظر فلزات و دیگر محلول‌ها غنی می‌شوند. فرآیندهای شرح داده‌شده در بالا می‌توانند در زمان وقوع زلزله رخ دهند، زیرا منطقه گسل به گسیختگی نزدیک می‌شود. این تغییرات در جریان سیال و کانی‌سازی حتی به‌عنوان پیش‌نشانگرهای ژئوشیمیایی بالقوه برای رویداد زلزله‌ها عمل می‌کنند. وجود برخی مواد معدنی با علائم ایزوتوپی نشان‌دهنده دوره‌های افزایش فعالیت مایع قبل از گسیختگی است. در برخی از مناطق گسلی فعال، رگه‌ها و نهشته‌های معدنی با جهت‌گیری‌های تنش همسو می‌شوند که نشان می‌دهد در حین رویدادهای لرزه‌ای تشکیل شده‌اند. پیش‌بینی زمان و میزان کانی‌سازی قبل از زلزله دشوار است، زیرا به فعل و انفعالات پیچیده بین تنش، سیالات و خواص سنگ بستگی دارد. همه مناطق گسلی شواهد واضحی از کانی‌سازی پیش از زلزله را نشان نمی‌دهند، زیرا فرآیندی است که به

پرسش‌خوانی

قاچاق کاناپه عیاری و چند پرسش بی‌پاسخ

منبعی به بیرون درز کرده و قاچاق شده و از طرفی قصد شکایت از عاملانی که مشخص نیستند را دارد. البته عیاری احتمالاً حدس‌هایی برای این اتفاق دارد؛ چراکه عنوان کرده بود هشت سال این فیلم را با تمام وجودش حفظ کرده است و توقع نداشته یک‌باره و این چنین قاچاق شود. عیاری در گفت‌ووبی این‌طور عنوان کرده بود که ۸۰ درصد مالکیت ساخت فیلم برای خودش و ۲۰ درصد آن برای محمد امامی بوده است؛ چه‌رای که در پرونده سرمایه‌گذاری برای ساخت سریال «شهرزاد» دادگاهی شد. با این‌همه، عیاری هیچ حدس مشخصی برای آنکه فیلم توسط چه کسی یا از چه مجرای قاچاق شده به صورت عیان مطرح نکرده است. این فیلم توقیف بوده، یعنی نهاده‌های رسمی اجازه اکران به این فیلم ن داده‌اند و پروانه نمایش آن صادر نشده بود. حتی در ادوار مختلف، شانس‌ی برای اکران این فیلم نمی‌دیدند. یافتن مجرای انتشار «کاناپه» وقتی مهم می‌شود که بدانیم این فیلم تاکنون به‌جز جشنواره فیلم‌های ایرانی کوروش در تورنتو، در جشنواره‌های معتبر جهانی اکرانی نداشته است. به همین دلیل به نظر می‌رسد آنچه برای «تفریق»، «شب»، داخلی، دیوار»، «جنگ جهانی سوم» و… رخ داد که از مجرای پخش‌کننده جهانی و اکران در جشنواره‌های خارجی، به طور غیر رسمی قاچاق شدند،

برای «کاناپه» رخ نداده باشد. این پرسش همچنان بی‌جواب مانده که چگونه فیلمی که هشت سال توسط صاحب اثر حفظ شده، حاضر به انجام اصلاحات گسترده برای اکران عمومی نشده و نسخه نهایی آن نیز به‌جز در دسترس سازندگان، در اختیار شخص دیگری نبوده، حالا نسخه قاچاق آن در یوتیوب بارگذاری شده است؟ آن‌هم کتانال یوتیوبی که به یک فرد خاص منصوب است. آن فرد خاص اکنون نامش به عنوان یکی از سرمایه‌گذاران یک پلتفرم جدید مطرح است.

از‌خانه سینما چه خبر؟

البته می‌دانیم که حال کیانوش عیاری چندان مساعد نیست که بتواند روند قانونی شکایت از قاچاق فیلمش را در پی بگیرد، اما این انتظار می‌رود که در این‌گونه موارد نهاده‌های صنفی وارد میدان شوند و شکایت‌های این چنین‌را بگیرند. این‌گونه شکایت‌ها پیش از این سابقه داشته است و ولکای اصغر فرهادی در زمانی که یکی از فیلم‌های او قاچاق شده بود، توانستند پیگیری کنند و جلوی انتشار غیرقانونی فیلم را بگیرند. با این حال این شکایت هر زمان که انجام شود، لاقبل به یک پرسش پاسخ می‌دهد: پاسخی برای اینکه چه کسی فیلم را قاچاق کرد؟

یک پلیکان

صبح دیروز تصاویری از رهاسازی پلیکان خاکستری بهبودیافته در یکی از تالاب‌های صومعه‌سرا منتشر شد. تالاب‌های صومعه‌سرا میزبان پرندگان مهاجر از جمله پلیکان‌هاست. در سال‌های اخیر، چالش‌هایی گریبان این پرنده‌ها را گرفته است. با وجود این اتفاق‌ها، تلاش‌هایی برای محافظت و بازگرداندن پلیکان‌ها به طبیعت انجام شده است. به عنوان مثال، یک قطعه پلیکان خاکستری پس از درمان در مرکز تیمار حیات وحش کیلان، توسط محیط‌بانان در تالاب سیاه‌کشیم صومعه‌سرا رهاسازی شد.

یاد

موبد بزرگ زرتشتیان درگذشت

موبد مهربان فیروزگری، موبد بزرگ زرتشتیان، چشم از جهان فروبست. موبد مهربان فیروزگری،

موبد بزرگ جامعه زرتشتیان ایران، آدینه ۱۷ اسفندماه سال ۱۴۰۳ برابر با دی بدین ایزد و اسفند ماه سال ۳۷۶۲ مزدیسنی درگذشت. او در محله دستوران یزد در سال ۱۳۱۴ زاده شد. پدرش خدامراد موبد دینیار موبد وفادار و مادرش گوهر موبد خداداد بود. او یازدهمین فرزند خانواده از جمع ۱۲ نفری خواهر و برادرانش بود. او در سال ۱۳۵۵، جذب انجمن موبدان شد و در سال ۱۳۶۶ نوزوت شد و تاکنون موبد بزرگ جامعه زرتشتی بود. یادش گرامی.

اتفاق‌خوانی

بلا‌تکلیفی یک فعال مدنی

در زندان

بیش از ۳۵ روز از بازداشت مرضیه غفاری، فعال مدنی می‌گذرد و هنوز دلیل بازداشت او مشخص نیست. مأموران صبح روز ۱۳ بهمن او را بازداشت کرده‌اند. مرضیه غفاری بیش از ۲۵ سال است که در مناطق جنوب شهر تهران برای گروه‌های مختلف کار داوطلبانه می‌کند. او از اعضای فعال انجمن فرهنگی سیزده آبان است و در این سال‌ها فعالیت‌های گسترده و متنوعی به‌خصوص برای مادران باردار و شیرده و نیز کودکان انجام داده است. مرضیه غفاری یکی دو سال است به بیماری سرطان مبتلا شده و در حال درمان است. او را صبح ۱۳ بهمن در خانه‌اش بازداشت کرده‌اند و بعد از ۱۷ روز انفرادی، از ۳۰ بهمن به بند زنان زندان اوسین برده‌اند. در این مدت برای او وثیقه تعیین کرده‌اند و از خانواده‌اش خواسته‌اند وثیقه را ارائه دهند ولی سپس گفته شد تصمیم مسئولان پرونده تفسیر کرده و او فعلاً باید در بازداشت بماند.

هنرخوانی

صداوسیما

سراغ نیروی انتظامی

برای توقف تاسیان رفت

عصر روز جمعه قسمت چهارم سریال تاسیان پخش شد. بافلاصه پس از آن ساترا نهاد زیر نظر صداوسیما اعلام کرد تاسیان همچنان مجوز ندارد. در بیانیه ساترا آمده است: «نظر به پخش قسمت چهارم سریال «تاسیان» به اطلاع می‌رساند این سریال همچنان فاقد مجوز انتشار است.

هر سریال و برنامه‌ای که در شبکه نمایش خانگی منتشر می‌شود بنا به فرآیندی که در درگاه ملی مجوزها تصویب و ابلاغ شده است به اخذ چهار مجوز نیاز دارد که به ترتیب عبارتند از مجوز طرح اولیه، مجوز فیلم‌نامه، مجوز تولید و مجوز انتشار. سریال «تاسیان» مجوز طرح اولیه را اخذ کرده است اما فیلم‌نامه این سریال که ظاهراً یک داستان عاشقانه و در واقع یک روایت سیاسی و تاریخی است نیاز به اصلاحات جدی دارد که طی جلسات متعدد به عوامل تولید اعلام شد و به دلیل عدم اجرای اصلاحات، تاکنون موفق به اخذ مجوز فیلم‌نامه از ساترا نشده است.»

بای نیروی انتظامی به میان آمد؛ اما این روند مخالفت ادامه پیدا کرد و روابط عمومی ساترا در پاسخ به خبرگزاری دانشجو درباره نحوه تولید و انتشار تاسیان اعلام کرد: «سریال تاسیان صرفاً مجوز طرح تولید داشته است و مجوز تولید فیلم‌نامه به دلیل عدم اعمال اصلاحات اعلام‌شده از سوی شورای صدور مجوز ساترا صادر نشده بود. بای نیروی انتظامی به این سؤال پاسخ دهد که چطور سریالی که مجوز تولید فیلم‌نامه نداشته است مجوز فیلم‌برداری دریافت کرده است؟». این سریال که با حکم قضائی هفته پیش متوقف شده بود، روز جمعه رفع توقیف شد و قسمت چهارم آن پخش شد اما به نظر می‌رسد با اینکه قوه قضائیه روی خوش به تاسیان نشان داده است، صداوسیما که رقیب شبکه‌های نمایش خانگی است، ره نمی‌کند؛ پیش از این تینا پاکروان به خبرنگارتابین با اشاره به رفتار عجیب ساترا برای نظارت بر تولیدات شبکه خانگی افزود: «من متوجه نمی‌شوم که چرا ما ملزم به فعالیت تحت نظارت جایی هستیم که در واقع رقیب ما محسوب می‌شود؟ شبکه نمایش خانگی چرا باید زیر نظر ساترا فعالیت کند؟».